

Số: 26 /BC-BPC

Sơn Tây, ngày 13 tháng M năm 2024

BÁO CÁO

Kết quả giám sát “công tác thi hành pháp luật về xử lý vi phạm hành chính trong lĩnh vực lâm nghiệp tại các cơ quan, đơn vị và các địa phương” trên địa bàn huyện

Thực hiện Quyết định số 04/QĐ-HĐND ngày 27/8/2024 của Thường trực HĐND huyện Sơn Tây về việc Thành lập Đoàn giám sát của Ban pháp chế HĐND huyện, giám sát công tác thi hành pháp luật trong lĩnh vực lâm nghiệp, giai đoạn 2022 – 2023.

Đoàn giám sát đã làm việc trực tiếp với các đơn vị, địa phương chịu sự giám sát¹. Qua giám sát trực tiếp, nghe báo cáo và kiểm tra hồ sơ lưu của các cơ quan, UBND xã, chịu sự giám sát, ý kiến tham gia, trao đổi của Đoàn giám sát, ý kiến giải trình của đơn vị chịu sự giám sát. Ban Pháp chế nhận thấy như sau:

I. TÌNH HÌNH TRIỂN KHAI THỰC HIỆN PHÁP LUẬT

1. Việc triển khai thực hiện các văn bản

Thực hiện quy định của Luật Xử lý vi phạm hành chính năm 2012, Nghị định 118/2021/NĐ-CP ngày 23/12/2021 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Xử lý vi phạm hành chính. Nghị định 35/2019/NĐ-CP, Nghị định 07/2022/NĐ-CP về xử lý vi phạm hành chính trong lĩnh vực lâm nghiệp và các văn bản hướng dẫn thi hành khác; các đơn vị, UBND các xã đã tham mưu cho Cấp ủy ban hành các văn bản về tăng cường sự lãnh đạo của đảng về lâm nghiệp... trên địa bàn, nâng cao trách nhiệm quản lý nhà nước của chính quyền địa phương trong xử lý vi phạm hành chính, đồng thời chủ động ban hành các văn bản để chỉ đạo, hướng dẫn cụ thể cho các thôn, khu dân cư, cơ quan, đơn vị trên địa bàn triển khai thực hiện nghiêm túc.

Hằng năm, UBND huyện ban hành kế hoạch triển khai công tác thi hành pháp luật về xử lý vi phạm hành chính trên địa bàn huyện, đồng thời yêu cầu các cơ quan chuyên môn và UBND các xã trên cơ sở chức năng, nhiệm vụ ban hành kế hoạch tổ chức triển khai, thực hiện.

2. Công tác phổ biến, giáo dục pháp luật

Việc tuyên truyền phổ biến, giáo dục pháp luật được các cơ quan chức năng, UBND xã chú trọng thực hiện bằng nhiều hình thức² khác nhau, như: Thông qua các

¹ Hạt Kiểm lâm, Trạm QLBVR, UBND các xã: Sơn Long, Sơn Mâu.

² Từ tháng 01/01/2022 đến tháng 31/12/2023: Hạt Kiểm lâm đã phối hợp với các cơ quan, chức năng tổ chức tuyên truyền 326 đợt với 32.526 lượt người tham gia.

hội nghị tuyên truyền, phổ biến pháp luật tại các khu dân cư, qua các phương tiện thông tin đại chúng, hệ thống loa truyền thanh,... Nội dung tuyên truyền tập trung vào Luật Lâm nghiệp và các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan về bảo đảm quản lý hành chính nhà nước, quản lý kinh tế - xã hội, an ninh trật tự... qua đó ý thức chấp hành pháp luật của cán bộ, công chức, viên chức và Nhân dân trên địa bàn được nâng lên.

II. TÌNH HÌNH VI PHẠM VÀ KẾT QUẢ XỬ LÝ VI PHẠM HÀNH CHÍNH

1. Tình hình vi phạm hành chính

Cơ quan chức năng, UBND các xã cơ bản thực hiện nghiêm túc các quy định của pháp luật về xử lý vi phạm hành chính, vụ việc vi phạm được phát hiện và xử lý kịp thời, đúng thẩm quyền, trình tự, thủ tục theo quy định, góp phần quan trọng trong quản lý, điều hành của chính quyền địa phương, bảo đảm an ninh trật tự trên địa bàn. Đối tượng vi phạm nhận thức được hành vi vi phạm của mình, có ý thức chấp hành nghiêm các quyết định xử phạt vi phạm hành chính của cơ quan chức năng và UBND xã.

Các hành vi, vi phạm hành chính trong lĩnh vực lâm nghiệp chủ yếu như: Phá rừng trái pháp luật; khai thác, vận chuyển lâm sản trái pháp luật; vi phạm thủ tục vận chuyển lâm sản; tàng trữ lâm sản trái pháp luật và cháy rừng,... Cơ quan chức năng, UBND các xã đã tiếp nhận, xử lý kịp thời, đúng thẩm quyền, trình tự theo quy định của pháp luật, đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của các cá nhân, tổ chức, những người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan; chưa để xảy ra tình trạng oan sai, khiếu nại, tố cáo.

2. Kết quả xử lý vi phạm hành chính

2.1. Về thẩm quyền, thủ tục xử lý vi phạm hành chính

Các cơ quan chức năng, UBND các xã xử lý vi phạm hành chính trong lĩnh vực lâm nghiệp đúng thẩm quyền, trình tự thủ tục theo quy định của Luật Lâm nghiệp, Nghị định 118/2021/NĐ-CP ngày 23/12/2021 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Xử lý vi phạm hành chính; Nghị định 35/2019/NĐ-CP của Chính phủ và các văn bản hướng dẫn thi hành, chưa có trường hợp xử lý vượt quá thẩm quyền. Những vụ việc vi phạm đều được Thủ trưởng cơ quan đơn vị, Chủ tịch UBND xã chủ động phối hợp lập hồ sơ xử lý, chuyển cấp trên xử lý theo thẩm quyền.

Các vụ việc vi phạm hành chính được phát hiện, đều được xác minh làm rõ các tình tiết tăng nặng, giảm nhẹ; việc lập biên bản, thủ tục hồ sơ xử lý được thực hiện chặt chẽ, đảm bảo làm căn cứ ra quyết định xử phạt hành chính; trình tự, thủ tục chấp hành quyết định xử phạt hành chính của các cá nhân, tổ chức chấp hành đúng thời hạn theo quy định của pháp luật.

2.2. Kết quả xử lý vi phạm hành chính

Việc thực hiện xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực lâm nghiệp trên địa bàn được các cơ quan chuyên môn của huyện; cấp ủy Đảng, chính quyền địa

phương quan tâm chỉ đạo; lực lượng chuyên trách thực thi nhiệm vụ xử lý vi phạm hành chính đã phát huy vai trò, trách nhiệm của mình; công tác tuyên truyền, giải thích và áp dụng hình thức xử phạt đảm bảo phù hợp, đúng với hành vi vi phạm.

Kết quả xử phạt vi phạm hành chính (từ 01/01/2022 đến 31/12/2023):

- Hạt Kiểm lâm huyện đã phát hiện 46 vụ vi phạm, ra quyết định xử phạt theo thẩm quyền 23 vụ (đã thi hành xong 22/23 vụ, với tổng số tiền xử phạt 243.000.000 đồng); 22 vụ vi phạm không có đối tượng, 01 vụ chuyển cơ quan điều tra xử lý theo thẩm quyền.

Việc thực hiện các quy định của pháp luật về giải trình: Trong 02 năm, các đối tượng vi phạm không thực hiện quyền giải trình. Thẩm quyền xử phạt hành vi vi phạm hành chính thuộc Hạt trưởng Hạt Kiểm lâm huyện³.

- Chủ tịch UBND các xã đã phát hiện 01 vụ lấn chiếm rừng (01 vụ vi phạm)⁴.

2.3. Kết quả thi hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính

Nhìn chung, trong thời gian qua các cá nhân vi phạm đã chấp hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực lâm nghiệp (22/23 quyết định, đạt 95,6%; chưa thi hành 01 quyết định, chiếm 4,4%), các cơ quan, UBND các xã đã thông báo rộng rãi, nhắc nhở các đối tượng vi phạm thực hiện. Việc tịch thu, tiêu hủy tang vật, phương tiện vi phạm hành chính đảm bảo theo các quy định của pháp luật. Việc áp dụng các biện pháp khắc phục hậu quả do vi phạm hành chính gây ra đã được các cơ quan, UBND các xã quan tâm thực hiện (chủ yếu từ việc phá rừng trái phép; khai thác rừng trái phép, vận chuyển lâm sản và cháy rừng...).

Tuy nhiên, một số đối tượng vi phạm do gia cảnh khó khăn, đi làm ăn xa không rõ tung tích, chây ì,... nên chưa thể chấp hành nộp tiền phạt theo quy định.

III. ĐÁNH GIÁ CHUNG

³ - Điều 26. Nghị định 35/2019 và Nghị định 07/2022,... Thẩm quyền xử phạt vi phạm hành chính của Kiểm lâm

“...1. Kiểm lâm viên đang thi hành công vụ có quyền:

- a) Phạt cảnh cáo;
- b) Phạt tiền đến 500.000 đồng.

2. Trạm trưởng Trạm Kiểm lâm có quyền;...

3. Hạt trưởng Hạt Kiểm lâm bao gồm: Hạt trưởng Hạt Kiểm lâm cấp huyện,, có quyền:

- a) Phạt cảnh cáo;
- b) Phạt tiền đến 25.000.000 đồng;

c) Tịch thu tang vật, phương tiện vi phạm hành chính có giá trị không vượt quá 50.000.000 đồng;

d) Áp dụng các biện pháp khắc phục hậu quả quy định tại điểm a, điểm c, điểm d, điểm đ, điểm e, điểm g,

điểm h, điểm i, điểm k, điểm l, điểm m, điểm n, điểm o khoản 3 và khoản 4 Điều 4 của Nghị định này....”

- Các vụ vi phạm hành chính trong lĩnh vực lâm nghiệp thuộc trường hợp giải trình theo quy định tại Điều 61 Luật xử lý vi phạm hành chính năm 2012 và được sửa đổi bổ sung tại khoản 30 Điều 1 Luật số 67/2020/QH14 ngày 13/11/2020 của Chính phủ đều được Hạt Kiểm lâm Sơn Tây thực hiện đúng quy định; qua đó; các cá nhân/tổ chức đã thực hiện hành vi vi phạm hành chính trong lĩnh vực lâm nghiệp đều thừa nhận có lỗi, chấp nhận hành vi, mức độ hình phạt và không có trường hợp nào yêu cầu cần phải thực hiện quyền giải trình (yêu cầu người có thẩm quyền giải trình).

⁴ - Xã Sơn Long: UBND xã đã lập biên bản đề nghị đối tượng viết bản cam kết, không tái sử dụng diện tích lấn chiếm.

1. Những kết quả đạt được

- Nhìn chung, trong thời gian qua các cơ quan chuyên môn, UBND các xã đã quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện nghiêm túc các quy định của pháp luật về xử lý vi phạm hành chính trong lĩnh vực lâm nghiệp; công tác tuyên truyền, phổ biến, triển khai các văn bản pháp luật được quan tâm thực hiện. Việc thực hiện các quy định của pháp luật liên quan đến công tác xử phạt vi phạm hành chính đảm bảo nghiêm túc, đúng quy định. Kết quả xử phạt vi phạm hành chính⁵ đã có tác động tích cực, góp phần nâng cao ý thức chấp hành pháp luật trong Nhân dân, có tác dụng răn đe, ngăn chặn các hành vi vi phạm pháp luật trong các lĩnh vực quản lý, bảo vệ rừng và phòng cháy, chữa cháy rừng.

- Công tác bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng về công tác quản lý thi hành pháp luật về xử lý vi phạm hành chính cho đội ngũ cán bộ, công chức các cơ quan, UBND xã được tổ chức triển khai thực hiện. Các trường hợp vi phạm sau khi lập biên bản vi phạm hành chính cơ bản đã nhận thức được lỗi vi phạm và chấp hành quyết định xử phạt hành chính của các cơ quan có thẩm quyền.

2. Tồn tại, hạn chế

- Công tác phổ biến, giáo dục pháp luật nói chung và pháp luật về xử lý vi phạm hành chính lĩnh vực lâm nghiệp của UBND các xã hiệu quả chưa cao; việc tuyên truyền chưa sâu rộng, chưa tập trung vào các đối tượng cụ thể, nhất là các đối tượng dễ phát sinh vi phạm, chưa tạo được sự chuyển biến tích cực trong nhận thức và ý thức của người dân trong tham gia quản lý hành chính nhà nước, tố giác hành vi vi phạm pháp luật liên quan đến bảo vệ rừng.

- Một số địa phương chưa ban hành kế hoạch tổ chức tuyên truyền, kiểm tra, kiểm soát, quản lý nhà nước về lâm nghiệp trên địa bàn. Một số cán bộ được giao nhiệm vụ thiếu đôn đốc, chưa cương quyết, ngại va chạm nên việc chấp hành nộp phạt của một số đối tượng vi phạm chưa nghiêm, còn kéo dài; thực hiện chế độ báo cáo chưa thường xuyên (theo Thông tư số 16/2018/TT-BTP ngày 14/12/2018 của Bộ trưởng Bộ Tư pháp).

- Một số đối tượng không chấp hành các quyết định xử phạt nhưng chưa có biện pháp để xử lý; số vụ việc điều tra, xác minh, không truy tìm ra người vi phạm để xử lý vẫn còn gây khó khăn nhất định trong công tác quản lý nhà nước về lâm nghiệp.

- Một số vụ vi phạm, đã ban hành QĐXPVPHC còn trong thời gian chấp hành, nhưng đối tượng chưa thực hiện, Hạt Kiểm lâm có phối hợp với chính quyền địa phương đôn đốc, nhắc nhở nhưng ngoài ngôi nhà ở thì đối tượng không có tài sản gì có giá trị để thực hiện việc kê biên, áp dụng cưỡng chế để bắt buộc thực hiện.

- Một số vụ có xử phạt áp dụng biện pháp khắc phục hậu quả nhưng chính quyền địa phương và chủ rừng chưa thực hiện tốt việc kiểm tra, giám sát nên vẫn còn tình trạng tái chiếm giữ canh tác trái phép trên diện tích vi phạm đã có quyết định xử lý (các vụ phá rừng, lấn chiếm đất lâm nghiệp quy hoạch phòng hộ).

⁵- Hạt Kiểm lâm, xã Sơn Long.

- Công tác phối hợp giữa các lực lượng chức năng và chính quyền địa phương trong việc triển khai thực hiện các quy định của pháp luật về xử lý vi phạm hành chính trong lĩnh vực lâm nghiệp thiếu kịp thời.

- Kiểm lâm địa bàn các xã chưa bám sát địa bàn được giao phụ trách; năng lực còn hạn chế, chưa thể xác lập trọn vẹn trình tự một hồ sơ vi phạm để tham mưu Chủ tịch UBND xã ban hành QĐ XPVPHC về lĩnh vực lâm nghiệp.

- Các vụ vi phạm về phá rừng, lấn chiếm đất quy hoạch phòng hộ, sau khi người có thẩm quyền ban hành Quyết định XPVPHC có áp dụng biện pháp khắc phục hậu quả, Trạm QLBVR (chủ rừng) chưa báo cáo kịp thời đối với những trường hợp đối tượng không thực hiện việc trồng lại rừng hoặc phải có trách nhiệm phối hợp với chính quyền địa phương quản lý diện tích vi phạm sau khi đã có Quyết định xử lý.

3. Nguyên nhân

- Một số quy định của pháp luật về xử lý vi phạm hành chính trong lĩnh vực lâm nghiệp thuộc thẩm quyền xử lý của cấp xã còn nhiều bất cập, chưa cụ thể; đội ngũ cán bộ, công chức được giao nhiệm vụ nhận thức chưa đầy đủ nên quá trình tham mưu thực hiện còn nhiều sai sót, thiếu thống nhất.

- Lực lượng Kiểm lâm phụ trách địa bàn đa số là viên chức (05/09 xã), làm công tác kiêm nhiệm như: pháp chế, quản lý bảo vệ rừng, PCCCR, Dịch vụ môi trường rừng... ở Hạt nên đôi lúc chưa bám sát địa bàn và tham mưu kịp thời cho UBND xã.

- Một bộ phận Nhân dân trên địa bàn huyện đồi sô còn khó khăn nên điều kiện để thi hành quyết định xử phạt chưa kịp thời; một số đối tượng thiếu tính tự giác, thường xuyên đi làm ăn xa, không có mặt tại địa phương, không rõ địa chỉ có biểu hiện né tránh, không tự giác chấp hành quyết định xử phạt.

- Phương tiện thực thi pháp luật, như: nhà kho tạm giữ tang vật, trang thiết bị, công cụ hỗ trợ, kinh phí, phụ cấp, chế độ bồi dưỡng làm việc thêm ngoài giờ dành cho hoạt động tuần tra, kiểm soát của lực lượng chức năng chưa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ.

- Một số vụ vi phạm trong lĩnh vực lâm nghiệp, thuộc trường hợp xử lý hình sự, do các thủ tục tố tụng nêu vụ việc thường kéo dài có khi hơn 01 năm mới đưa ra xét xử, vì vậy gây dư luận trong quần chúng, ảnh hưởng nhất định trong công tác QLBVR ở địa phương.

IV. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

Ban Pháp chế đề nghị Thường trực Hội đồng nhân dân huyện:

1. Chỉ đạo UBND huyện chỉ đạo

- Các đơn vị liên quan, UBND các xã xây dựng kế hoạch, đề xuất các giải pháp khả thi, lộ trình thực hiện khắc phục những tồn tại, hạn chế đã nêu trên.

- Chủ động phối hợp với các cơ quan trong khối nội chính huyện xử lý dứt điểm các vụ vi phạm đã có Quyết định xử phạt vi phạm hành chính do cấp có thẩm quyền ban hành để thể hiện tính nghiêm minh, răn đe, giáo dục.

- Kiến nghị sửa đổi Luật xử lý vi phạm hành chính sửa đổi bổ sung năm 2020 đối với thời gian xử lý tang vật, phương tiện vắng chủ cho phù hợp với thực tế của ngành Kiểm lâm. Vì hiện nay “*Luật xử lý vi phạm hành chính sửa đổi (XLVPHC) có quy định đối với vụ vi phạm mà không xác định được chủ sở hữu, người quản lý hoặc người sử dụng hợp pháp không đến nhận thì hết thời hạn 01 năm, kể từ ngày thông báo lần thứ hai, thì trong thời hạn 05 ngày làm việc, người có thẩm quyền phải ra quyết định tịch thu tang vật, phương tiện vi phạm hành chính*”. Cho nên, đối với gỗ nếu tạm giữ quá 01 năm nhất định chất lượng gỗ sẽ giảm, kho bãi chứa lâm sản không đảm bảo, kinh phí thực hiện thiếu.

- Hội đồng phò biến giáo dục pháp luật huyện phối hợp tổ chức tuyên truyền, phò biến pháp luật về công tác quản lý, xử lý hành chính trong lĩnh vực lâm nghiệp nhằm nâng cao nhận thức, ý thức, trách nhiệm của cán bộ, công chức, viên chức và Nhân dân đối với các văn bản pháp luật nói chung.

- Thường xuyên tổ chức các lớp tập huấn chuyên môn nghiệp vụ (chuyên sâu về thẩm quyền, trình tự, hồ sơ xử lý vi phạm hành chính) cho cán bộ, công chức các xã trong việc lập hồ sơ, kiểm tra hồ sơ, văn bản xử lý vi phạm hành chính của UBND các xã trong thực thi công vụ, xử lý vi phạm hành chính trong lĩnh vực lâm nghiệp.

2. Đề nghị Hạt Kiểm lâm

- Tăng cường phối hợp với các hội đoàn thể, cơ quan chức năng, chính quyền địa phương và chủ rừng thực hiện công tác tuyên truyền, phò biến giáo dục pháp luật cho các tầng lớp Nhân dân nhiều hơn và phù hợp với thuần phong mỹ tục.

- Chỉ đạo Kiểm lâm địa bàn thường xuyên bám sát địa bàn, tham mưu tốt cho UBND các xã trong công tác quản lý Nhà nước về rừng và đất lâm nghiệp; đặc biệt tăng cường công tác tuần tra, truy quyết kịp thời phát hiện, ngăn chặn tình trạng xâm hại tài nguyên rừng.

- Tổ chức tập huấn nghiệp vụ cho Kiểm lâm địa bàn để thành thạo trong việc xác lập hồ sơ vi phạm, các trình tự thủ tục tham mưu cho Chủ tịch UBND xã xử lý vi phạm hành chính về lĩnh vực lâm nghiệp thuộc thẩm quyền.

3. Đề nghị Trạm quản lý bảo vệ rừng

Tăng cường vai trò, trách nhiệm của chủ rừng trong công tác quản lý, bảo vệ rừng; phối hợp với chính quyền địa phương và các ngành chức năng liên quan, các hộ nhận khoán bảo vệ rừng thường xuyên tổ chức tuyên truyền nâng cao nhận thức trong Nhân dân về công tác bảo vệ rừng, kịp thời phát hiện, ngăn chặn các hành vi vi phạm pháp luật trong lĩnh vực lâm nghiệp.

4. Chỉ đạo các xã

- Phát huy vai trò lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp ủy Đảng; tăng cường phối hợp với Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội xã trong công tác phò

biến, tuyên truyền, vận động Nhân dân chấp hành pháp luật trong lĩnh vực lâm nghiệp; thường xuyên thông báo về các phương thức, thủ đoạn, hành vi vi phạm hành chính của các đối tượng vi phạm trên hệ thống truyền thanh của xã, thôn để người dân theo dõi, giám sát tạo sự đồng thuận trong Nhân dân.

- Nâng cao công tác quản lý nhà nước trong lĩnh vực lâm nghiệp; kiên quyết xử lý nghiêm, đúng các quy định của pháp luật nhằm răn đe, giáo dục, ngăn ngừa các hành vi vi phạm khác góp phần ổn định tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội tại địa phương, tập trung phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

- Thường xuyên cập nhật các văn bản pháp luật mới; nghiên cứu văn bản hướng dẫn để lập hồ sơ đầy đủ đúng quy định, cử cán bộ, công chức có liên quan tham gia đầy đủ các lớp tập huấn nghiệp vụ về xử lý vi phạm hành chính.

- Thường trực HĐND các xã tăng cường vai trò trách nhiệm trong hoạt động giám sát thuộc thẩm quyền đối với UBND trong việc tổ chức triển khai và thực thi pháp luật tại địa phương.

Ban Pháp chế Hội đồng nhân dân huyện kính báo cáo Hội đồng nhân dân huyện./.

Nơi nhận:

- Thường trực Huyện ủy;
- Thường trực HĐND huyện;
- UBND huyện;
- Ủy ban MT TQ Việt Nam huyện;
- Các Ban HĐND huyện;
- Các thành viên Đoàn giám sát;
- HĐND, UBND các xã;
- Các đơn vị, địa phương chịu sự giám sát;
- Lưu: VT.

**TM. BAN PHÁP CHẾ
TRƯỞNG BAN**

Đinh Xuân Bình